

3400. TÉMASZÁMÚ BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSI STANDARD
JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA
(KORÁBBI 810. TÉMASZÁMÚ STANDARD)

TARTALOM

	Paragrafusok
Bevezetés	1–7
A könyvvizsgáló bizonyossága a jövőre vonatkozó pénzügyi információk vonatkozásában	8–9
A megbízás elfogadása	10–12
Az üzleti tevékenység ismerete	13–15
Időhorizont	16
Vizsgálati eljárások	17–25
Bemutató és közzététel	26
Jelentés a jövőre vonatkozó pénzügyi információk vizsgálatáról	27–33

A 3400. témaszámú, a „Jövőre vonatkozó pénzügyi információk vizsgálata” című Nemzetközi Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardot az „Előszó a minőségellenőrzésre, a könyvvizsgálatra, a bizonyosságot nyújtó és az egyéb kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó nemzetközi standardokhoz” kontextusában kell olvasni, amely ismerteti a standard alkalmazását és hatókörét.

Az alábbi szövegben a Nemzetközi Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardra való hivatkozás jelzi, hogy a magyar Nemzeti Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok a Nemzetközi Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardokon alapulnak, azok teljes körű fordítását is tartalmazzák. Ahol a Nemzetközi Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok pénzügyi kimutatásokat említenek, a magyar Nemzeti Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok szempontjából a számviteli törvény szerinti beszámolót kell érteni.

Bevezetés

1. A jelen Nemzetközi Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standard célja, hogy standardokat alakítson ki, és iránymutatással szolgáljon olyan megbízásokhoz, amelyek értelmében jövőre vonatkozó pénzügyi információkat kell megvizsgálni és azokról jelentést adni, beleértve a legjobb becslésen alapuló feltevésekkel és a hipotetikus feltevésekkel kapcsolatos vizsgálati eljárásokat is. Ez a Nemzetközi Bizonyosságot

3400. TÉMASZÁMÚ BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSI STANDARD
JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

Nyújtó Szolgáltatási Standard nem alkalmazandó olyan általános és szöveges magyarázat keretében kifejtett pénzügyi információk vizsgálatára, mint amelyek a gazdálkodó éves jelentésében a vezetés által adott ismertetésben és elemzésben található, bár az itt vázolt eljárások közül sok alkalmas lehet ilyen vizsgálatra is.

2. **A jövőre vonatkozó pénzügyi információk vizsgálatára szóló megbízás keretében a könyvvizsgálónak elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot kell szereznie, hogy:**
  - (a) **a vezetés azon legjobb becslésen alapuló feltevései, amelyeken a jövőre vonatkozó pénzügyi információk alapulnak, nem ésszerűtlenek és – a hipotetikus feltevések esetében – ezek a feltevések összhangban vannak az információk céljával;**
  - (b) **a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat helyesen készítették el a feltevések alapján;**
  - (c) **a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat helyesen mutatták be, és minden lényeges feltevést megfelelően bemutattak, beleértve annak egyértelmű jelzését, hogy ezek legjobb becslésen alapuló feltevések, vagy pedig hipotetikus feltevések, valamint;**
  - (d) **a jövőre vonatkozó pénzügyi információk a következetesség elve szerint a korábbi pénzügyi kimutatásokkal összhangban, a megfelelő számviteli alapelvek felhasználásával készültek.**
3. A „jövőre vonatkozó pénzügyi információk” olyan pénzügyi információk, amelyek a jövőben várható eseményeken és a gazdálkodó lehetséges intézkedésein alapulnak. A jövőre vonatkozó pénzügyi információk rendkívül szubjektív jellegűek, és elkészítésükhöz magas fokú ítélőképességre van szükség. A jövőre vonatkozó pénzügyi információk ölthetik előrejelzés, prognózis vagy e kettő kombinációjának formáját, például egyéves előrejelzés plusz ötéves prognózis.
4. Az „előrejelzés” olyan jövőre vonatkozó pénzügyi információ, amely a vezetés által az információ összeállításakor várt eseményeken és a vezetés által várhatóan hozandó intézkedéseken alapul (legjobb becslésen alapuló feltevések).
5. A „prognózis” olyan jövőre vonatkozó pénzügyi információ, amely a következők alapján készül:
  - (a) hipotetikus feltevések a jövőbeli eseményekről és a vezetés intézkedéseiről, amelyek bekövetkezése nem szükségszerűen várható, mint például amikor a gazdálkodó felfutási szakaszban van, vagy a

3400. TÉMASZÁMÚ BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSI STANDARD
A JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

tevékenység jellegének nagyobb arányú változtatását mérlegeli;
vagy

- (b) legjobb becslésen alapuló feltevések és hipotetikus feltevések együttese.

Az ilyen információk a lehetséges következményeket szemléltetik az információk összeállításának időpontjára vonatkozóan arra az esetre, ha történetesen bekövetkeznek az események („mi lesz, ha” forgatókönyv).

6. A jövőre vonatkozó pénzügyi információk magukban foglalhatják a pénzügyi kimutatásokat vagy a pénzügyi kimutatások egy vagy több elemét, és elkészíthetők:

- (a) mint egyfajta belső vezetési eszköz, például, hogy segítségül szolgáljon a lehetséges tőkebefektetés értékelésében; vagy

- (b) harmadik fél részére történő terjesztés céljából, például mint:

- Prospektus, hogy a potenciális befektetőket információkkal lássák el a jövővel kapcsolatos várakozásokról.
- Éves jelentés, hogy információkkal szolgáljanak a tulajdonosok, a törvényhozó és szabályozó szervek és egyéb érdekelt felek számára.
- Dokumentum a hitelezők tájékoztatására, amely tartalmazhatja például a cash flow előrejelzéseket.

7. A vezetésre hárul a felelősség a jövőre vonatkozó pénzügyi információk elkészítéséért és bemutatásáért, beleértve az azok alapjául szolgáló feltevések meghatározását és bemutatását is. A könyvvizsgálót felkérhetik, hogy vizsgálja meg a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat és tegyen jelentést róluk, így növelve azok hihetőségét, akár harmadik fél részére, akár belső használatra szánják azokat.

A könyvvizsgáló bizonyossága a jövőre vonatkozó pénzügyi információkra vonatkozóan

8. A jövőre vonatkozó pénzügyi információk olyan eseményekre és intézkedésekre vonatkoznak, amelyek még nem következtek be, és nem feltétlenül következnek be. Bár lehetnek bizonyítékok a jövőre vonatkozó pénzügyi információk alapjául szolgáló feltevések alátámasztására, az ilyen bizonyítékok maguk is általában jövőorientáltak, ennél fogva spekulatív jellegűek, eltérően azoktól a bizonyítékoktól, amelyek rendszerint a múltra vonatkozó pénzügyi információk könyvvizsgálata

során állnak rendelkezésre. Ebből kifolyólag a könyvvizsgáló nem tud véleményt adni arról, sikerül-e a jövőre vonatkozó pénzügyi információkban megjelölt eredményeket elérni.

9. Továbbá, a jövőre vonatkozó pénzügyi információk alapjául szolgáló feltevések értékeléséhez rendelkezésre álló bizonyítékok jellegéből kifolyólag a könyvvizsgáló nem mindig tud elegendő bizonyossági szintre szert tenni ahhoz, hogy pozitív véleményt tudjon kiadni, miszerint a feltevésekben nincsenek lényeges hibás állítások. Következésképpen, a jelen Nemzetközi Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardban, a vezetés feltevéseinek ésszerűségéről szóló jelentésében a könyvvizsgáló csak közepes mértékű bizonyossággal tud szolgálni. Ha azonban a könyvvizsgáló úgy ítéli meg, hogy megfelelő szintű bizonyosságra tett szert, nincs akadálya annak, hogy pozitív bizonyosságot fejezzen ki a feltevésekkel kapcsolatosan.

A megbízás elfogadása

10. A jövőre vonatkozó pénzügyi információk vizsgálatára szóló megbízás elfogadása előtt a könyvvizsgálónak többek között a következőket kell mérlegelnie:
  - Az információ szándékolt felhasználási célja.
  - Az információt általános vagy korlátozott felhasználásra szánják-e.
  - A feltevések jellege, vagyis hogy azok legjobb becslésen alapuló feltevések vagy hipotetikus feltevések.
  - A jövőre vonatkozó pénzügyi információkba belefoglalandó elemek.
  - A jövőre vonatkozó pénzügyi információk időhorizontja.
11. **A könyvvizsgálónak nem szabad elfogadnia, vagy vissza kell adnia a megbízást, ha a feltevések egyértelműen irreálisak, vagy ha úgy ítéli meg, hogy a jövőre vonatkozó pénzügyi információk az előírt felhasználási célra nem fognak megfelelni.**
12. **A könyvvizsgálónak és az ügyfélnek meg kell állapodniuk a megbízás feltételeiben.** A gazdálkodónak és a könyvvizsgálónak egyaránt érdekében áll, hogy a könyvvizsgáló a megbízási feltételek megküldésével segítsen elkerülni a megbízással kapcsolatos félreértéseket. A megbízási feltételekben szerepeljenek a 10. paragrafusban felsorolt kérdések és rögzítse, hogy a feltevésekért a vezetés a felelős, valamint azért is, hogy a könyvvizsgáló rendelkezésére bocsássa az összes vonatkozó információkat és a feltevések kialakításában felhasznált alapadatokat.

Az üzleti tevékenység ismerete

13. **A könyvvizsgálónak kellő mélységű ismerettel kell rendelkeznie az üzleti tevékenységről ahhoz, hogy el tudja bírálni, hogy meghatároztak-e minden, a jövőre vonatkozó pénzügyi információk elkészítéséhez szükséges jelentős feltevést.** A könyvvizsgálónak ugyancsak alaposan meg kell ismernie azt a folyamatot, amelynek keretében a gazdálkodó elkészítette a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat, például a következők átgondolásával:
  - A jövőre vonatkozó pénzügyi információk készítéséhez használt rendszer belső ellenőrzése és a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat készítő munkatársak szakértelme és tapasztalatai.
  - A gazdálkodó által a vezetés feltevéseinek alátámasztására összeállított dokumentáció jellege.
  - A statisztikai, matematikai és számítógép használatára épülő technikák alkalmazásának mértéke.
  - A feltevések kialakítására és alkalmazására felhasznált módszerek.
  - A korábbi időszakokban készített jövőre vonatkozó pénzügyi információk pontossága és a jelentős eltérések okai.
14. **A könyvvizsgálónak mérlegelnie kell, milyen mértékben indokolt támaszkodni a gazdálkodó múltbeli pénzügyi információira.** A könyvvizsgálónak meg kell ismernie a gazdálkodó múltbeli pénzügyi információit, hogy meg tudja ítélni, vajon a jövőre vonatkozó pénzügyi információk a múltbeli pénzügyi információkkal megegyező alapon készültek-e, valamint hogy múltbeli összehasonlítási mércére tegyen szert a vezetés feltevéseinek megítéléséhez. A könyvvizsgálónak meg kell állapítania például, hogy a vonatkozó múltbeli pénzügyi információkat auditálták-e vagy átvilágították-e, és hogy elfogadható számvetési alapelveket alkalmaztak-e elkészítésük során.
15. Ha az előző időszak pénzügyi információiról készült könyvvizsgálati vagy átvilágítási jelentés nem volt tiszta jelentés, vagy ha a gazdálkodó felfutási szakaszban van, a könyvvizsgáló figyelembe fogja venni a fennálló körülményeket és azok kihatását a jövőre vonatkozó pénzügyi információk vizsgálatára.

Időhorizont

16. **A könyvvizsgálónak át kell gondolnia a jövőre vonatkozó pénzügyi információk időhorizontját.** Mivel a feltevések egyre inkább speku-

3400. TÉMASZÁMÚ BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSI STANDARD
JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

latívakká, bizonytalanabbá válnak, ahogyan a felölelt időszak hossza növekszik, az időperiódus meghosszabbodásával a vezetés képessége csökken a legjobb becslésen alapuló feltevések kidolgozására vonatkozóan. Az időszak nem terjedhet azon az időn túlra, amelyre nézve a vezetés rendelkezik a feltevésekhez szükséges elfogadható alappal. Alább következnek néhány tényező, amely fontos ahhoz, hogy a könyvvizsgáló áttekintse a jövőre vonatkozó pénzügyi információk időhorizontját:

- Működési ciklus; például nagyobb beruházási projekt esetében a projekt befejezéséhez szükséges idő szabja meg az időhorizontot.
- A feltevések megbízhatóságának foka; például, ha a gazdálkodó új terméket vezet be a lefedett jövőbeni időszak rövid és kis szegmensekre felbontható, például hetekre vagy hónapokra. Ezzel szemben, ha a gazdálkodó egyedüli üzleti tevékenysége a tulajdonjog birtoklása hosszú lejáratú bérlet formájában, akkor egy viszonylag hosszú előrejelzési időszak ésszerű lehet.
- A felhasználók szükségletei; például hitelkérelemmel kapcsolatosan jövőre vonatkozó pénzügyi információk készíthetők arra az időszakra szólóan, amely a visszafizetéshez elegendő pénzeszközök előteremtéséhez szükséges. Vagy készülhetnek a befektetők számára kölcsönkötvények értékesítésével kapcsolatosan a következő időszakban befolyó bevételek tervezett felhasználásának bemutatására.

Vizsgálati eljárások

17. **A vizsgálati eljárások jellegének, ütemezésének és terjedelmének meghatározásakor a könyvvizsgálónak az alábbi szempontokat kell szem előtt tartania:**
  - (a) **lényeges hibás állítás valószínűsége;**
  - (b) **a korábbi megbízások alatt szerzett ismeretei;**
  - (c) **a vezetés szakértelme a jövőre vonatkozó pénzügyi információk összeállítása tekintetében;**
  - (d) **milyen mértékben befolyásolja a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat a vezetés véleménye; valamint**
  - (e) **az alátámasztó adatok megfelelő volta és megbízhatósága.**
18. A könyvvizsgálónak fel kell mérnie a vezetés legjobb becslésen alapuló feltevéseinek alátámasztására szolgáló bizonyítékok forrását és megbízhatóságát. Belső és külső forrásokból elegendő és megfelelő bi-

3400. TÉMASZÁMÚ BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSI STANDARD
A JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

zonyíték szerezhető az ilyen várakozások és feltevések alátámasztására, beleértve a feltevések áttekintését a korábbi információk fényében is, valamint annak elbírálását, hogy azok olyan terveken alapulnak-e, amelyek a gazdálkodó mozgásterén belül maradnak.

19. A könyvvizsgálónak fel kell mérnie, hogy hipotetikus feltevések alkalmazásakor figyelembe vettek-e minden lehetséges jelentős következtetést. Például, ha az értékesítés a becslések szerint a gazdálkodó jelenlegi üzemi kapacitását meghaladó szintre növekszik, akkor a jövőre vonatkozó pénzügyi információkban szerepelnie kell az üzemi többletkapacitáshoz szükséges beruházásnak, vagy pedig az alternatív megoldások költségének, amellyel a feltételezett értékesítést teljesíteni tervezik, például a vállalkozóknak kiadott termelés költségei.
20. Bár hipotetikus feltevésekhez nem kell alátámasztó bizonyítékot szerezni, a könyvvizsgálónak meg kell bizonyosodnia arról, miszerint azok összhangban vannak a jövőre vonatkozó pénzügyi információk céljával, és nincs ok azt hinni, hogy a feltevések egyértelműen irreálisak.
21. A könyvvizsgálónak meg kell bizonyosodnia arról, hogy a vezetés feltevéseiből kiindulva a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat helyesen készítették el, oly módon például, hogy ellenőrzi a számítások pontosságát és áttekinti a belső összefüggéseket, nevezetesen azt, hogy a vezetés részéről tervezett intézkedések összhangban vannak-e egymással, továbbá azt, hogy nincs-e ellentmondás azoknak az összegeknek a meghatározásában, amelyek ugyanazon változókon, például kamatlábon alapulnak.
22. A könyvvizsgálónak kiemelt figyelmet kell fordítania arra, hogy azok a területek, amelyek rendkívül változás-érzékenyek, milyen mértékben gyakorolnak lényeges hatást a jövőre vonatkozó pénzügyi információkban feltüntetett eredményekre. Ez befolyásolja, hogy milyen mértékben fog a könyvvizsgáló megfelelő bizonyítékot keresni. Ugyancsak befolyással lesz arra is, hogy a könyvvizsgáló a kiegészítő megjegyzésekben történő bemutatást helyénvalónak és megfelelőnek ítéli-e meg.
23. A jövőre vonatkozó pénzügyi információk egy vagy több elemének, pl. a jövőre vonatkozó pénzügyi információk valamely pénzügyi kimutatásának vizsgálatára szóló megbízásnál, fontos, hogy a könyvvizsgáló figyelembe vegye a pénzügyi kimutatások más elemeivel való összefüggéseket.
24. Ha a tárgyidőszak már letelt részét is beleveszik a jövőre vonatkozó pénzügyi információkba, a könyvvizsgáló mérlegeli, milyen mértékben szükséges kiterjesztenie vizsgálatát a múltira vonatkozó információkra. Eljárása a körülményektől függően változik, például attól függően,

3400. TÉMASZÁMÚ BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSI STANDARD
JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

hogy a jövőre vonatkozó pénzügyi információk időszakából mennyi telt már el.

25. **A könyvvizsgálónak be kell szereznie a vezetés írásbeli nyilatkozatát arról, hogy a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat milyen célra kívánják felhasználni, hogy a vezetés jelentős feltevései teljes körűek, valamint hogy a vezetés elismeri a jövőre vonatkozó pénzügyi információkért való saját felelősségét.**

Bemutató és közzététel

26. A jövőre vonatkozó pénzügyi információk átfogó bemutatásának és közzétételének értékelésekor az érvényes törvények, jogszabályok vagy szakmai standardok specifikus előírásain kívül a könyvvizsgálónak mérlegelnie kell, hogy:

- (a) a jövőre vonatkozó pénzügyi információk bemutatása egyértelmű és nem félrevezető;
- (b) a számviteli politikát világosan ismertették-e a jövőre vonatkozó pénzügyi információkhoz fűzött kiegészítő megjegyzésekben;
- (c) a feltevéseket megfelelőképpen bemutatták-e a jövőre vonatkozó pénzügyi információkhoz fűzött kiegészítő megjegyzésekben. Egyértelműnek kell lennie annak, hogy a feltevések a vezetés legjobb becslésen alapuló feltevéseit jelentik-e, vagy pedig hipotetikus feltevések, és amikor a feltevések olyan területekre vonatkoznak, amelyek lényegesek és magas fokú bizonytalanságnak vannak kitéve, akkor ezt a bizonytalanságot és az eredmények ebből származó érzékenységet megfelelő módon be kell mutatni a kiegészítő megjegyzésekben;
- (d) közltek-e azt a napot, amikor a jövőre vonatkozó pénzügyi információk elkészültek? A vezetés részéről meg kell erősíteni, hogy a feltevések erre az időpontra vonatkozóan is érvényesek, még ha az alátámasztó adatok hosszú időn keresztül akkumulálódtak is;
- (e) egyértelműen bemutatták-e a lehetséges tartományon belül választott határértékeket és a tartományt nem torzítottan vagy félrevezető módon választották-e ki, amikor a jövőre vonatkozó pénzügyi információkban bemutatott eredmények kifejezésére határértékeket használnak;

3400. TÉMASZÁMÚ BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSI STANDARD
A JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

- (f) ismertették-e a számviteli politikában a legutóbbi pénzügyi kimutatások elkészítése óta bekövetkezett bármilyen változást, annak okát és kihatását a jövőre vonatkozó pénzügyi információkra.

Jelentés a jövőre vonatkozó pénzügyi információk vizsgálatáról

27. **A jövőre vonatkozó pénzügyi információk vizsgálatával kapcsolatosan a könyvvizsgáló jelentésének a következőket kell tartalmaznia:**

- (a) **a jelentés megnevezése;**
- (b) **címzett;**
- (c) **a jövőre vonatkozó pénzügyi információk azonosítása;**
- (d) **hivatkozás a pénzügyi információk vizsgálatára alkalmazandó Nemzetközi Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardokra illetve érvényes nemzeti standardokra vagy módszerekre;**
- (e) **nyilatkozat arról, hogy a vezetés felelős a jövőre vonatkozó pénzügyi információkért, beleértve azokat a feltevéseket is, amelyek az alapszanak;**
- (f) **amikor szükséges, utalás a jövőre vonatkozó pénzügyi információk céljára és/vagy azok korlátozott továbbadhatóságára;**
- (g) **negatív bizonyosságot tartalmazó nyilatkozat arról, hogy a feltevések elfogadható alapot adnak-e a jövőre vonatkozó pénzügyi információkhoz;**
- (h) **vélemény arról, hogy a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat a feltevések alapján helyesen állították-e össze és a vonatkozó beszámoló-készítési elvekkel összhangban mutatták-e be;**
- (i) **megfelelő megjegyzés a jövőre vonatkozó pénzügyi információkban jelzett eredmények elérhetőségével kapcsolatban;**
- (j) **a jelentés keltezése, aminek meg kell egyeznie a vizsgálat befejezésének időpontjával;**
- (k) **a könyvvizsgáló címe; és**
- (l) **aláírás.**

27A *A magyar jogszabályokon alapuló vizsgálatok esetén a könyvvizsgálónak a könyvvizsgáló címe helyett a könyvvizsgáló kamarai tagsági számát, illetve nyilvántartásba vételi számát kell feltüntetni.*

3400. TÉMASZÁMÚ BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSI STANDARD
JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

28. A jelentés tartalmazza:

- Annak kijelentését, hogy – a feltevéseket alátámasztó bizonyítékok vizsgálata alapján – semmi nem jutott a könyvvizsgáló tudomására, ami miatt jogosan gondolhatja, hogy a feltevések nem nyújtanak a jövőre vonatkozó pénzügyi információk számára elfogadható alapot.
- A könyvvizsgáló véleményét arról, hogy a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat a feltevések alapján helyesen készítették-e el, és a vonatkozó beszámoló-készítési elvekkel összhangban mutatták-e be.
- Azt a kijelentést, hogy
  - a tényleges eredmények valószínűleg eltérnek majd a jövőre vonatkozó pénzügyi információktól, mivel a feltételezett események gyakran nem a várakozásoknak megfelelően következnek be, és az eltérés lényeges lehet. Hasonlóképpen, amikor a jövőre vonatkozó pénzügyi információkat határértékekkel fejezik ki, annak kijelentését, miszerint nem lehet biztosra venni azt, hogy a tényleges eredmények a megadott nagyságrenden belül helyezkednek majd el, valamint
  - prognózis esetében annak a kijelentését, hogy a jövőre vonatkozó pénzügyi információk (megjelölendő a cél) céljára készültek, olyan feltevések felhasználásával, amelyek hipotetikus feltevéseket tartalmaznak a jövőbeni eseményekről és a vezetés intézkedéseiről, amik nem feltétlenül következnek be. Ebből kifolyólag tartalmazza az olvasó nyomatékos figyelmeztetését arra, hogy a jövőre vonatkozó pénzügyi információk a megjelölttől eltérő célokra nem használhatók fel.

29. A következő példa kivonat az előrejelzésről készített, tiszta véleményt tartalmazó jelentésből:

Elvégeztük az előrejelzés¹⁾ vizsgálatát a jövőre vonatkozó pénzügyi információk vizsgálatára vonatkozó Nemzetközi Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standarddal összhangban. A vezetés felelős az előrejelzésért, beleértve az X. kiegészítő megjegyzésben ismertetett azon feltevéseket is, amelyeken azok alapulnak.

A feltevéseket alátámasztó bizonyítékok vizsgálata alapján, semmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt úgy kellene megítélnünk, hogy ezek a feltevések nem képezik az előrejelzés elfogadható

---

¹⁾ Megadandó a gazdálkodó neve, az előrejelzés időhorizontja, valamint megfelelő azonosítás, mint például hivatkozás az oldalszámokra, vagy pedig az egyes beszámolók megnevezése.

3400. TÉMASZÁMÚ BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSI STANDARD
A JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

alapját. Továbbá, véleményünk szerint az előrejelzést helyesen készítették el a feltevések alapján és a .....²⁾-kel összhangban mutatták be.

A tényleges eredmények eltérhetnek az előrejelzéstől, mivel a feltételezett események gyakran nem a várakozásoknak megfelelően következnek be, és az eltérés lényeges lehet.

30. A következő példa kivonat a prognózisról készített, tiszta véleményt tartalmazó jelentésből:

Elvégeztük a prognózis³⁾ vizsgálatát a jövőre vonatkozó pénzügyi információk vizsgálatára vonatkozó Nemzetközi Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standarddal összhangban. A vezetés felelős a prognózisért, beleértve az X. kiegészítő megjegyzésben ismertetett azon feltevéseket is, amelyeken az alapszik.

Ez a prognózis (megjelölendő a cél) céljára készült. Mivel a gazdálkodó felfutási szakaszban van, a prognózis olyan feltevések felhasználásával készült, amelyek hipotetikus feltevéseket tartalmaznak a jövőbeni eseményekről és a vezetés intézkedéseiről, amik nem feltétlenül következnek be. Ebből kifolyólag az olvasókat nyomatékosan figyelmeztetjük arra, hogy ez a prognózis a fentebb leírtól eltérő célokra nem használható fel.

A feltevéseket alátámasztó bizonyítékok vizsgálata alapján, semmi nem jutott tudomásunkra, ami miatt úgy kellene megítélnünk, hogy ezek a feltevések nem képezik a prognózis elfogadható alapját, feltételezve, hogy (meg kell nevezni vagy utalni kell a hipotetikus feltevésekre). Továbbá, véleményünk szerint a prognózist helyesen készítették el a feltevések alapján és a .....⁴⁾ -kel összhangban mutatták be.

Még ha a fentebb leírt hipotetikus feltevések szerint várható események bekövetkeznek is, a tényleges eredmények valószínűleg mégis eltérnek majd a prognózistól, mivel egyéb feltételezett események gyakran nem a várakozásoknak megfelelően következnek be, és az eltérés lényeges lehet.

31. **Amikor a könyvvizsgáló úgy ítéli meg, hogy a jövőre vonatkozó pénzügyi információk kiegészítő megjegyzésekben való bemutatása nem megfelelő, korlátozott záradékot (korlátozott véleményt) vagy elutasító záradékot (ellenvéleményt) kell adnia a jövőre vo-**

---

²⁾ A vonatkozó beszámolóképzési elvek megnevezése.

³⁾ Megadandó a gazdálkodó neve, a prognózis időhorizontja, valamint feltüntetendő a megfelelő azonosító jelzés, mint például hivatkozás az oldalszámokra, vagy pedig megnevezve az egyes beszámolókat.

⁴⁾ Lásd a 2) lábjegyzetet.

natkozó pénzügyi információkról készített jelentésében, vagy pedig vissza kell lépnie a megbízástól, attól függően, hogy melyik megoldás a helyesebb. Erre példa, amikor a pénzügyi információk nem megfelelő módon mutatják be a rendkívül érzékeny feltevések következményeit.

32. **Amikor a könyvvizsgáló úgy ítéli meg, hogy egy vagy több jelentős feltevés nem megfelelő alapja a legjobb becslés alapján készített jövőre vonatkozó pénzügyi információknak, vagy hogy egy vagy több jelentős feltevés nem megfelelő alapja a jövőre vonatkozó pénzügyi információknak a hipotetikus feltevések miatt, a könyvvizsgálónak elutasító záradékot (ellenvéleményt) kell adnia a jövőre vonatkozó pénzügyi információkról készített jelentésében, vagy pedig vissza kell lépnie a megbízástól.**
33. **Amikor a vizsgálatot olyan tényezők befolyásolják, amelyek eleve kizárják az adott körülmények között szükségesnek tartott egy vagy több eljárás alkalmazását, a könyvvizsgálónak vagy vissza kell lépnie a megbízástól, vagy pedig elutasító záradékot (ellenvéleményt) kell adnia és a jövőre vonatkozó pénzügyi információkról készített jelentésében a vizsgálati hatókör korlátozását le kell írnia.**

A kisvállalkozásokra vonatkozó egyedi sajátosságokat a könyvvizsgálati standardok után található 1005-ös számú, a Nemzetközi Könyvvizsgálati Bizottság által 1999. évben jóváhagyott és közreadott nemzetközi állásfoglalás tartalmazza. Az erre történő külön utalás hiányában a jelen standard minden eleme alkalmazható a kisvállalkozások könyvvizsgálata során is, azonban ebben az esetben is célszerű a jelzett állásfoglalás figyelembe vétele.